

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Locorum Communium Religionis Christianæ Partitiones

Arnoldus <Vesaliensis>

Coloniae, 1565

VD16 H 312

Caput 24. Quale nam adiutorium gratiae datum est primo homini?

urn:nbn:de:hbz:466:1-30256

cuique deberet, satis agnouit.

Et quamuis agendorum tantam habuerit scientiam, non tamen præscientiam habuit eorum, quæ circa futura erant.

Caput 24.

Quale nam adiutorium gratiæ datum est primo homini?

PRæter bonam voluntatem, qua rectus factus est primus homo, dedit ei Deus & adiutoriū, per quod in accepta iustitia, si vellet, permanere posset: quanquam non tantum, ut peccare omnino non posset.

Duplices sunt in homine animæ vires, superiores & inferiores. Superiores, mens seu ratio, qua de rebus iudicat, ac bona discernit à malis: deinde voluntas, quæ vel obtemperat, vel repugnat iudicio rationis, & inferioribus imperat. Inferiores, sunt sensus & sensuum affectus, hoc est, appetitus sensitiui, quos sensualitatem vulgò appellamus. Reliquæ facultates animæ huc non pertinent. In hac collectione virium animæ superiores illæ, id est, ratio & voluntas, sunt homini propriæ, & ob id vocantur vires humanæ: posteriores etiam

D 5 am bru

LOCORVM COMMVNIVM

am brutis sunt communes Porro rationis D. August. duas facit partes, vel differentias, superiorem & inferiorem, quarum altera eternis intendit, altera ad temporalium prospicit dispositionem.

1. Cor. 11.

Rom. 6.

Obrepat autem nobis peccatum, simili quadam ratione, qua persuasum est primis parentibus. Vt enim serpens malum suavitati mulieri, ipsam deinde consensit, postremo & viro suo dedit, sicq; consummatum est peccatum: ita & nunc inest nobis sensualitas serpentis vice: pro muliere inferior portio rationis, pro viro superior.

Joan. 13.

Luc. 21.

Gene. 2.

Cant. 4.

Iam si motus peccati in sola sit sensualitate, nondum est peccatum. Si vero inferior pars rationis consenserit, ut sola cogitationis delectatione, sine perficiendi voluntate teneatur, peccatum est, interdum etiam lethale. Atq; hoc est mulierem comedere. At si accedat etiam plena perficiendi voluntas, ut si adsit facultas, etiam opere impleatur, iam omnino consummatum est peccatum. Atq; hoc est virum comedere.

Illud autem observandum, sensualitatis nomine, interdum non eam tantum facultatem intelligi, quæ nobis cum brutis communis est: sed & infe-

inferior
in muliere

L Ibe
iuc
& l
di. Libert
prie in eo
sueq; pot
nibus, &
cessitate
ceptet, qu
venienti
diatis. Q
trij actus,
rerenece
tum ipsan
quibus po
passe vide
ad ratione
est discern
Libertatis
ad vtrum
Libert
Deus, ang
sus ab om
peccati ser
In nob
diversa q

LIBER II.

inferiorem animæ portionem, cuius
in muliere typum esse diximus.

Caput 25.

Quid liberum arbitrium?

Liberum arbitrium est facultas
iudicandi de suis actionibus,
& liberè aliud præ alio eligen-
di. Libertas enim arbitrii purè & pro-
priè in eo sita est, vt sit quis sui iuris
sueq; potestatis in diiudicandis actio-
nibus, & vt inter plura sine vlla ne-
cessitate aut coactione sumat seu ac-
ceptet, quod pro loco & tempore con-
uenientius esse iudicat, cæteris repu-
diatis. Quare duplex est liberi arbi-
trii actus, & in eius officium concur-
rere necesse, tum rationis iudicium,
tum ipsam voluntatis electionem: à
quibus potentijs nomen etiam vsur-
passe videmus. Siquidē Arbitrii vox
ad rationem pertinet, cuius officium
est discernere inter bonum & malū.
Libertatis nomen ad voluntatē, quæ
ad vtrumlibet flecti potest.

Libertatem arbitrii habet etiam
Deus, angeli, & homines beati: pror-
sus ab omni inconstantia, atque etiā
peccati seruitute alieni.

In nobis secundū status diuersos,
diuersa quoque inuenitur libertas.

D 6 In sta-